

Sygnatura akt VIII Ga 239/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Budzyńska

Sędziowie: SO Piotr Sałamaj

SR del. Kornelia Żminkowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Eliza Sandomierska

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2014 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. D.

przeciwko Przedsiębiorstwu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 22 kwietnia 2014 roku, sygnatura akt V GC 927/12

I. oddała apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200 zł (jednego tysiąca dwustu złotych) tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Piotr Sałamaj SSO Anna Budzyńska SSR del. Kornelia Żminkowska

Sygn. akt VIII Ga 239/14

UZASADNIENIE

Powód K. D., pozewem z dnia 15 listopada 2012 r. wniósł o zasądzenie od pozwanego Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwoty 4.492,16 euro z odsetkami ustawowymi od dnia 4 sierpnia 2012 roku od kwot wskazanych w pozwie oraz kwoty 7.807,20 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 czerwca 2012 r. oraz kosztami procesu tytułem zapłaty wynagrodzenia za wykonane na rzecz pozwanego przewozy.

Uzasadniając żądanie pozwu powód wyjaśnił, iż w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej wykonywał na rzecz pozwanego usługi transportowe zlecane w formie pisemnej. Do czasu wykonania zlecenia nr (...) / b współpraca przebiegała bez zarzutów. Pozwany nie zgłaszał żadnych szkód oraz w miarę terminowo regulował wystawiane przez powoda faktury VAT. W oparciu o w/w zlecenie złożone przez pozwanego powód dokonał w dniach 28-29 lipca 2011 r. przewozu ładunku w postaci metalowych profili na trasie L. – B.. Za wykonaną usługę w dniu 31 lipca 2011 r. powód wystawił fakturę VAT nr (...), z której należność pozwany zapłacił.

Powód wyjaśnił, że w dniu 30 grudnia 2011 r. pozwany obciążył go notą księgową nr (...) na kwotę 26.210,24 zł z tytułu szkody w transporcie dotyczącym powyższego zlecenia. Powód podniósł, że nie zgodził się z powyższym obciążeniem - pismem z dnia 04 kwietnia 2012 r. poinformował pozwanego, że załadunku towaru tj. w dniu 28 lipca 2011 r. dokonywali pracownicy nadawcy ładunku i byli oni wyłącznie odpowiedzialni za załadunek towaru oraz za jego zabezpieczenie. Po przetransportowaniu ładunku do firmy (...) w B. stwierdzono brak możliwości przyjęcia towaru z uwagi na jego uszkodzenie. Powód wskazywał na brak swojej odpowiedzialności jako przewoźnika za szkody powstałe w wyniku niewłaściwego załadunku oraz mocowania towaru na naczepie dokonanego przez nadawcę. Na poparcie powyższych twierdzeń przytoczył regulacje art. 17 ust. 4 lit c Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów CMR, a także art. 65 ustawy Prawo przewozowe. Powód podniósł, że pozwany pismami z 20 kwietnia 2012 r. nr (...) oraz 06 sierpnia 2012 r. nr (...) dokonał kompensaty należności wzajemnych odpowiednio w kwotach 7.807,20 oraz 19.867,57 zł. W związku z powyższym, należności z wystawionych przez powoda faktur VAT, z wyjątkiem faktury nr (...), która została zapłacona w części tj. w kwocie 480,98 zł, nie zostały uregulowane pozostałe należności.

Mając na uwadze powyższe, powód w treści pozwu podniósł, iż nie godzi się na zaproponowany przez pozwanego sposób rozliczenia, wskazując, iż nie ponosi on odpowiedzialności za powstałą szkodę, a ponadto strona pozwana do czasu wniesienia powództwa w żaden sposób nie uprawdopodobniła związku przyczynowo- skutkowego między niewłaściwym wykonaniem zobowiązania ze strony powoda, a powstałej szkody w postaci uszkodzonych metalowych profili. Wskazał również, iż po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel Towarzystwo (...) S.A odmówił wypłaty odszkodowania, nie stwierdzając po stronie powoda żadnych uchybień w procesie transportu przewożonego towaru.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu zgodnie z przedstawionym przed zakończeniem postępowania spisem kosztów, względnie według norm przepisanych. Z ostrożności procesowej podniósł również zarzut potrącenia do kwoty 26.272 zł. Pozwany wskazał, iż roszczenie powoda jest nieuzasadnione ze względu na fakt, iż ponosi on odpowiedzialność z tytułu uszkodzenia transportowanego towaru. Wskazał przy tym, że z tytułu powstałej szkody firma (...) obciążyła go kwotą 5.742,57 euro, którą zobowiązany był na jej rzecz uiścić.

Pozwany podał także, iż w związku z powyższym w dniu 30 grudnia 2011 r. wystawił notę księgową nr (...), w której obciążył powoda kwotą 26.210,24 zł z tytułu szkody powstałej podczas transportu dot. zlecenia nr (...)/b. Pismami z 20 kwietnia 2012 r. nr (...) oraz 06 sierpnia 2012 r. nr (...) dokonał kompensaty należności wzajemnych odpowiednio w kwotach 7.807,20 oraz 19.867,57 zł. Strona pozwana podniosła, iż powyższej kompensacji dokonał przy pełnej akceptacji ze strony powoda. Wskazywał również na nieskuteczność oświadczeń powoda kwestionujących następnie zasadność dokonanego potrącenia z uwagi na treść przepisu art. 61 §1 k.c, podnosząc, że oświadczenia powoda w tym przedmiocie zostały doręczone mu już po doręczeniu stronie powodowej oświadczeń o dokonaniu kompensacji.

Pozwany podniósł, iż powód ponosi odpowiedzialność za szkodę powstałą podczas transportowania załadunku w świetle przepisów Konwencji z dnia 19 maja 1956 r. o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR).

Wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2014 roku w sprawie o sygn. V GC 927/12 Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim uwzględnił żądanie pozwu oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wykonywał na rzecz pozwanego usługi transportowe zlecane w formie pisemnej. Do czasu wykonania zlecenia nr (...)/b współpraca przebiegała bez zarzutów. Pozwany nie zgłaszał żadnych szkód oraz w miarę terminowo regulował wystawiane przez powoda faktury VAT. Za zleczone usługi transportowe za fakturami VAT pozwana nie zapłaciła. Do zapłaty za wykonane przewozy międzynarodowe pozostały kwoty 4.492,16 euro wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot wskazanych w pozwie liczonych od dnia 4.08.2012 roku oraz kwota 7.807,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 1.06.2012 r. Pozwana przyznała, iż wszystkie te przewozy zostały wykonane.

Sąd I instancji ustalił, że w ramach prowadzonej współpracy powód na zlecenie pozwanego nr (...) /b dokonał w dniach 28-29 lipca 2011 r. przewozu ładunku w postaci metalowych profili – korytek na kable na trasie L. – B.. Kierowcą pojazdu był P. B.. W oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody Sąd Rejonowy ustalił, że odpowiedzialni za załadunek towaru oraz jego prawidłowe zabezpieczenie byli pracownicy firmy (...) - nadawcy ładunku. Po przetransportowaniu ładunku do firmy (...) w B. stwierdzono brak możliwości przyjęcia towaru z uwagi na jego uszkodzenie.

Powód w dniu 31 lipca 2011 r. z tytułu wykonania powyższej usługi wystawił fakturę VAT nr (...), którą pozwany uścił w terminie. Jednocześnie pozwany obciążony został przez firmę (...) kwotą 5.742,57 euro tytułem szkody powstałej w trakcie transportu, którą zapłacił.

W dniu 30 grudnia 2011 r. pozwany obciążył powoda notą księgową nr (...) na kwotę 26.210,24 zł z tytułu kosztów, jakie poniósł w związku z powstałą szkodą w wykonaniu zlecenia nr (...) /b. Powód pismem z dnia 04 kwietnia 2012 r. zakwestionował treść powyższej noty księgowej, wskazując, iż nie ponosi odpowiedzialności za wady dowieszonego na miejsce docelowe towaru, argumentując iż nie brał udziału w procesie jego załadunku oraz zabezpieczenia. Mimo tego, pozwany pismami z 20 kwietnia 2012 r. nr (...) oraz 06 sierpnia 2012 r. nr (...) dokonał kompensaty należności wzajemnych odpowiednio w kwotach 7.807,20 oraz 19.867,57 zł tj. na łączną kwotę 27.674,77 zł.

Sąd Rejonowy uznał, że powyższej kompensaty pozwany dokonał wbrew dokonany wcześniej uzgodnieniom ze stroną powodową, w wyniku czego powód w dniu 15 listopada 2012 r. wniósł przedmiotowe powództwo do Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim.

Sąd I instancji podniósł, że stanowisko powoda w zakresie odpowiedzialności przewoźnika za uszkodzenia ładunku powstałe w wyniku wykonania przez niego zlecenia nr (...) /b podzielił ubezpieczyciel Towarzystwo (...) S.A. Decyzją z dnia 07 marca 2012 r. odmówił on wypłaty odszkodowania z uwagi na brak przesłanek uzasadniających odpowiedzialność powoda za powstałą szkodę. Na poparcie swojego stanowiska organ przytoczył treść opinii niezależnego rzeczoznawcy w osobie K.. W. F., który jednoznacznie stwierdził, iż przyczyną szkody było nieprawidłowe zabezpieczenie ładunku m.in. brak mat antypoślizgowych, zbyt luźne mocowanie pasów spinających, a także zbyt duże odstępy między nałożonymi na siebie paletami.

Dokonując oceny merytorycznej powództwa Sąd Rejonowy uznał je w całości za uzasadnione.

Wskazał, że wszystkie przewozy zostały przez powoda wykonane, a brak zapłaty wiązał się tylko z kompensatami. O zasadności dochodzonego pozwem roszczenia zdecydował nieuwzględniony zarzut potrącenia z tytułu szkody wynikłej z wykonania przewozu na podstawie zlecenia nr (...).

W ocenie Sądu Rejonowego zastosowanie w sprawie dla oceny zarzutu potrącenia miały przepisy Konwencji o Umowie Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów (CMR) i Protokół Podpisania, sporządzone w G. dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. z dnia 14 września 1962 r., Nr 49, poz. 238). Powód wykonywał bowiem usługi przewozowe na trasie międzynarodowej.

Sąd Rejonowy podzielił stanowisko powoda, iż nie ponosi on odpowiedzialności za uszkodzenie przesyłki podczas spornego przewozu na podstawie zlecenia nr (...), uznając, że uszkodzenie ładunku spowodowane było niewłaściwym załadunkiem i rozmieszczeniem towaru w (...), na który to załadunek powód nie miał wpływu, i co zostało odnotowane przez kierowcę. Oznacza to że, z uwagi na ustalenia przewoźnika powstaje domniemanie, iż szkoda powstała nie na skutek jego działań, ale na skutek niewłaściwego załadunku. Domniemanie to pozwana mogła oczywiście obalić, wykazując, iż szkoda wynikała z innej przyczyny niż wskazuje to przewoźnik. Zgodnie z art. 6 kc i 232 kpc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W niniejszej sprawie pozwana powinna zatem wykazać, że do uszkodzenia przesyłki doszło z winy przewoźnika, a co najmniej, że nie doszło do uszkodzenia w wyniku nieprawidłowego załadunku czy rozmieszczenia towaru i zabezpieczenia towaru. Pozwana żadnych dowodów na te okoliczności nie przedstawiła ograniczając się do – niekwestionowanego przez powódkę –

faktu, że przy rozładunku towar już w paletach był przesunięty. Nie ma zatem pewności co było przyczyną przesunięcia towaru w środku palet – niewłaściwie wykonany załadunek i rozmieszczenie towaru. W konsekwencji Sąd Rejonowy wskazał, że musiał uwzględnić domniemanie wynikające z art 18 ust 2 konwencji, iż ładunek został uszkodzony poprzez nieprawidłowy załadunek i rozlokowanie towaru.

Jednocześnie Sąd Rejonowy wskazał, że nawet gdyby przyjąć, że załadunek nie miał wpływu na powstanie uszkodzenia w przewożonym towarze, to i tak zarzutów pozwanej nie można byłoby uznać za zasadne. Pozwana nie wykazała – zdaniem Sądu - bowiem wysokości szkody wynikającej z uszkodzenia towaru. Zgodnie z art. 25 ust 1 w zw. z art. 23 ust 1 i 2 konwencji wartość szkody określa się według wartości towaru w miejscu i okresie przyjęcia go do przewozu. W niniejszym postępowaniu nie przedstawiono żadnych danych pozwalających odtworzyć wartość towaru w chwili przyjęcia go do przewozu (wystarczające byłoby np. przedstawienie faktury zakupu towaru). Brakuje także danych pozwalających na ustalenie proporcji pomiędzy ładunkiem uszkodzonym a ładunkiem nieuszkodzonym (ilość przewożonych sztuk). Nie wskazano liczby palet. Jednocześnie brak danych czy wszystkie części, które się przesunęły zostały uszkodzone. Zarzucił, że złożona do akt ekspertyza - „sprawozdanie z oględzin” nie wiadomo na jakim materiale została sporządzona.

Sąd Rejonowy odwołał się także do zeznań prezesa pozwanej spółki, które wskazują, iż pozwana nie badała wartości szkody tylko przystała na notę obciążeniową. Gdyby nota była inna to pozwana również by na nią przystała. Nie wiadomo ile towaru uległo uszkodzeniu, czy mógł zostać sprzedany jako niższej jakości, co się działo z towarem po rozładunku (nie zostało to dowiedzione), ale przede wszystkim jaka była wysokość szkody. Prezes pozwanej przyznał, iż z uwagi na relacje z kontrahentem niemieckim nie zamierzał wnikać w szczegóły tylko zapłacić należności.

Odnosząc się do powoływanego przez pozwanego oświadczenie żony powoda M. D. o zgodzie na kompensatę a następnie jej odwołania po kilku dniach Sąd Rejonowy uznał, że taka zgoda nie może być ujmowana jako zgoda powoda. Pozwana nie dowiodła, iż M. D. była uprawniona do reprezentacji powoda i do składania oświadczeń woli w jego imieniu. Nadto nawet przy przyjęciu, iż skutecznie została wyrażona przez M. D. zgoda to powód uchylił się od złożonego oświadczenia woli, działając pod wpływem błędu. Powód, jak wynika z jego zeznań i zeznań świadków został wprowadzony przez pozwaną w błąd i to istotny, w ten sposób, iż był zapewniany o jego odpowiedzialności za powstałą szkodę w sytuacji, gdy nie była to prawda. Nie znał też wysokości powstałej szkody, nie mógł więc bez błędu zgodzić się na kompensatę. To jedynie zapewnienia strony pozwanej doprowadziły do wyrażenia zgody, która została szybko cofnięta.

W konsekwencji Sąd Rejonowy uwzględnił w wyroku roszczenie powoda w całości.

Na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1314 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, oraz kwotę 2417,00 tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Podstawę prawną rozstrzygnięcia w zakresie kosztów procesu stanowił art. 98 par. 1 i 3 kpc w związku z par. 6 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r. , Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

Z powyższym wyrokiem nie zgodziła się strona pozwana, zaskarżając wyrok w całości. W apelacji zarzucono:

1. naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez nieobiektywną ocenę materiału dowodowego, w tym całkowicie dowolną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego,
2. sprzeczność istotnych ustaleń stanu faktycznego sądu I instancji z treścią zebranego materiału dowodowego,
3. naruszenie prawa procesowego tj. art. 328 § 2 k.p.c, mające wpływ na wynik sprawy poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku niezgodnie z wymogami w tym przepisie wskazanymi, bez wskazania podstawy prawnej i bez wyjaśnienia na jakich dowodach Sąd Rejonowy się oparł, którym dał wiarę, a którym odmówił wiarygodności i na jakiej podstawie,

4. naruszenie prawa procesowego tj. art. 232 zd. 2 k.p.c. mające wpływ na wynik sprawy poprzez niedopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny szkód komunikacyjnych z urzędu mimo, że zachodziły ku temu powody,
5. naruszenie prawa materialnego tj. art. 84 § 1 i 2 k.c. poprzez zastosowanie niniejszego przepisu i uznanie, że M. D. została wprowadzona w błąd istotny;
6. naruszenie prawa materialnego tj. art. 97 k.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że M. D. nie była umocowana do dokonania czynności prawnych,
7. naruszenie prawa materialnego tj. art. 498 § 1 k.c. w zw. z art. 61§ 1zd. 2 k.c. poprzez przyjęcie, że zgoda na kompensatę została skutecznie cofnięta,
8. naruszenie prawa materialnego tj. art. 6 k.c. poprzez niezastosowanie przez Sąd wyrażonej w tym przepisie zasady rozkładu ciężaru dowodu, wskazując że to na powodzie spoczywał ciężar dowodu zaistnienia okoliczności uzasadniających wystąpienie przesłanek zwalniających z odpowiedzialności za powstałą w trakcie przewozu szkodę.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu za obie instancje. Jako wniosek ewentualny zgłoszono żądanie uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Rozwijając zarzuty apelacji pozwany zakwestionował w szczególności stanowisko Sądu Rejonowego co do nieskuteczności dokonanego przez procesem potrącenia wierzytelności pozwanego z tytułu szkody w przewozie wykonywanym przez powoda w oparciu o zlecenie (...), kwestionując ocenę tego Sadu, że kompensaty zostały dokonane bez wcześniejszych uzgodnień stron oraz stanowisko co do braku umocowania M. D. do wyrażenia w imieniu powoda zgody na kompensatę.

Apelujący nie zgodził się także ze stanowiskiem Sadu Rejonowego, że uszkodzenie przesyłki było spowodowane niewłaściwym załadunkiem i rozmieszczeniem towaru, na które powód jako przewoźnik nie miał wpływu, wskazując, że powód – wbrew stanowisku Sądu – nie wykazał zgodnie z dyspozycją art. 6 k.c. przesłanek egzoneracyjnych. Uznanie, że przyczyną szkody było niewłaściwe rozmieszczenie i załadunek towaru wymagało wiadomości specjalnych w postaci dowodu z opinii biegłego, którego to dowodu nie można zastąpić innymi dowodami. Obowiązkiem sądu było więc dopuszczanie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny szkód komunikacyjnych z urzędu.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej okazała się nieuzasadniona.

Zaprezentowane przez skarżącą w apelacji zarzuty nie podważają prawidłowości ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji co do kwestii istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i wyprowadzonych na ich podstawie wniosków o zasadności roszczenia powoda. Sąd I instancji w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe i na jego podstawie poczynił adekwatne do treści materiału procesowego ustalenia faktyczne. Ustalenia te Sąd odwoławczy przyjmuje za własne.

Istota sporu między stronami sprowadzała się do oceny zasadności twierdzeń pozwanej spółki co do powstania po jej stronie szkody w przewozie wykonywanym przez powoda w dniach 28-29 lipca 2011 r. w oparciu o zlecenie nr (...)/b dotyczącym ładunku w postaci metalowych profili – korytek na kable na trasie L. – B., za którą odpowiedzialność – zdaniem pozwanej - ponosi powód jako przewoźnik oraz skuteczności dokonanej przez pozwanego potrącenia

wierzytelności powstałej z tytułu tej szkody z należnościami powoda objętymi żądaniem pozwu. Tych kwestii dotyczyły zarzuty naruszenia prawa procesowego, w szczególności art. 233 § 1 k.p.c.

Oceny spornej kwestii istnienia odpowiedzialności przewoźnika, której brak – jak przyjął Sąd Rejonowy – skutkowało niezasadnością oświadczenia pozwanej o potrąceniu wzajemnej wierzytelności z tytułu szkody Sąd Rejonowy dokonał w oparciu o przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) (Dz.U.1962.49.238 ze zm.) sporządzonej w G. dnia 19 maja 1956 r. – w szczególności art. 17 i 18 ust 2 tejże Konwencji.

Powołana przez Sąd Rejonowy podstawa prawna oceny odpowiedzialności przewoźnika – wymaga jednak korekty. Wbrew bowiem stanowisku Sądu i strony pozwanej w okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie miały zastosowania przepisy Konwencji CMR. Zakres zastosowania przepisów Konwencji o Umowie Międzynarodowego P. Towarów (CMR) określa przepis art. 1, który stanowi, iż niniejszą Konwencję stosuje się do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsce przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się. Kryterium decydującym o zastosowaniu przepisów konwencji jest więc wymóg, aby miejsca przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsce przewidziane dla jej dostawy znajdowały się w dwóch różnych krajach. Tymczasem w przedmiotowej sprawie – jak wynika z listu przewozowego - zarówno miejsce przyjęcia towaru do przewozu w oparciu o zlecenie nr (...) /b jak i miejsce dostawy znajdowały się w jednym kraju tj. (...). Transport odbywał się bowiem na trasie L. w (...) (miejsce załadunku) – B. (miejsce dostawy).

Wobec braku przesłanek do zastosowania w sprawie przepisów Konwencji o Umowie Międzynarodowego P. (...) (CMR), należało się – w ocenie Sądu Okręgowego – mając na uwadze treść zleceń transportowych załączonych do pozwu, w tym dotyczącego spornego transportu - odwołać się do przepisów ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe, która w art. 65 ust. 1 i 2 stanowi, że przewoźnik ponosi odpowiedzialność za utratę, ubytek lub uszkodzenie przesyłki powstałe od przyjęcia jej do przewozu aż do jej wydania oraz za opóźnienie w przewozie przesyłki. Przewoźnik nie ponosi jednak odpowiedzialności określonej powyżej, jeżeli utrata, ubytek lub uszkodzenie albo opóźnienie w przewozie przesyłki powstały z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub odbiorcy, niewywołanych winą przewoźnika, z właściwości towaru albo wskutek siły wyższej. Dowód, że szkoda lub przekroczenie terminu przewozu przesyłki wynikało z jednej z wymienionych okoliczności, ciąży na przewoźniku.

Z kolei w ust. 3 pkt 4 powołanego przepisu wskazano, że przewoźnik jest zwolniony od odpowiedzialności określonej w ust. 1, jeżeli utrata, ubytek lub uszkodzenie powstały co najmniej z jednej z następujących przyczyn – ładowania, rozmieszczania lub wyładowania rzeczy przez nadawcę. Stosownie natomiast do art. 65 ust 4 Prawa przewozowego – jeżeli przewoźnik na podstawie okoliczności danego wypadku wykaże, że utrata, ubytek lub uszkodzenie mogły powstać wskutek co najmniej jednej z przyczyn określonych w ust. 3 domniemywa się, że szkoda z nich wynika.

Powód w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, wskazując na przesłankę zwalniającą z art. 65 ust 3 pkt 4 Prawa przewozowego podnosił, że do uszkodzenia towaru podczas jego transportu doszło bez jego winy, gdyż wszystkie czynności ładunkowe i zabezpieczające – z uwagi na rodzaj przewożonego towaru (metalowe korytka kablowe o długości 1.700 mm) - były wykonywane przez nadawcę oraz że szkoda powstała wskutek niewłaściwego załadunku i zamocowania przesyłki, co wynika z opinii rzeczoznawcy niemieckiego W. F. z dnia 12 sierpnia 2011 roku, przedłożonej przez pozwanego.

W ocenie Sądu Okręgowego ustalenia Sądu Rejonowego co do braku podstaw do przyjęcia w okolicznościach sprawy odpowiedzialności powoda jako przewoźnika – wbrew zarzutom apelacji - znajdują potwierdzenie w materiale dowodowym zebranym w sprawie.

Zarzut apelacji dotyczący naruszenia w tym zakresie przez Sąd pierwszej instancji art. 233 § 1 k.p.c przy ocenie zebranego materiału dowodowego nie może być uznany za zasadny. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga bowiem wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonania swobodnej oceny dowodów,

któremu to obowiązki apelujący sprostali. Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji dokonał właściwej oceny dowodów przedłożonych przez stronę powodową – czyniąc to w konfrontacji z twierdzeniami i dowodami przedłożonymi przez pozwanego oraz zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków. Okoliczności dotyczące wykonania spornego przewozu, w tym podjęcie przez pracowników nadawcy czynności ładunkowych, rozmieszczenia przesyłki oraz jej zabezpieczenia zostały ustalone na podstawie zeznań świadków: P. B., kierowcy, wykonującego sporny przewóz, A. S., zajmującego się organizacją transportu w firmie powoda, który po poinformowaniu przez kierowcę P. B. o odmowie odbioru przesyłki przez odbiorcę – prowadził rozmowy z pracownikami strony pozwanej a także zeznań stron.

Podkreślić należy, iż pozwany zarówno w toku postępowania przed sądem I instancji jak i apelacji nie kwestionował wiarygodności tych dowodów. Sąd I instancji – wbrew zarzutom apelacji – wskazał w uzasadnieniu, dlaczego uznał powyższe dowody za wiarygodne. Wskazać należy także, iż w razie sprostania przez przewoźnika ciężącym na nim obowiązkiem dowodowym, ciężar udowodnienia faktów przeciwnych, obalających twierdzenia powoda lub powodujących wątpliwości co do ich prawdziwości spoczywał - zgodnie z art. 6 k.c. - na pozwanym, czego w sprawie zaniechano.

Odnosząc się do stanowiska skarżącego, iż to po stronie powoda jako przewoźnika istniał obowiązek zabezpieczenia przesyłki na czas przewozu należy wskazać, że z załączonej przez samego pozwanego do odpowiedzi na pozew opinii rzeczoznawcy niemieckiego W. F. z dnia 12 sierpnia 2011 roku, punkt XIX „Przyczyna uszkodzeń” wynika, że przyczyną uszkodzeń był brak zabezpieczenia w należytej formie, przy czym rzeczoznawca podkreślił, iż zabezpieczenie towaru nastąpiło niezgodnie z niemieckimi normami branżowymi (...) 2700 – „na Euro paletach nie było położonych odpowiednich mat antypoślizgowych”, które – jak wskazał – zmniejszają poślizg oraz że ten rodzaj zabezpieczenia powoduje, że można ograniczyć siłę pasów ściągających, co bardzo zmniejsza możliwość uszkodzenia ładunku. Dodać należy, iż to pozwany powoływał się na tę opinię jako dowód poniesienia szkody, jej przyczynę oraz wysokość szkody. Pozwany nie wykazał w sprawie, że obowiązkiem powoda przy wykonywaniu przewozu w oparciu o zlecenie nr (...)/ b było zabezpieczenie towaru zgodnie z niemieckimi normami branżowymi (...) 2700. Obowiązek taki nie wynika w szczególności z treści zlecenia udzielonego stronie powodowej, mimo że znajduje się w nim rubryki zawierające wskazanie „uwagi do przewoźnika” czy też „uwagi dot. przewożonego towaru”.

Tym samym pozwany nie wykazał swoich twierdzeń co niewłaściwego wykonania przez powoda obowiązku zabezpieczenia towaru na czas transportu, a tym samym brak jest podstaw do przyjęcia w tym zakresie winy powoda.

W konsekwencji za trafne należy uznać stanowisko Sądu I instancji co uznania, że powód wykazał zaistnienie przesłanek zwalniających.

Wobec uznania, że pozwany nie wykazał istnienia wierzytelności zgłoszonej do potrącenia z wierzytelnością powoda – brak było podstaw do uznania, iż doszło – jak twierdził pozwany – do skutecznego umorzenia się wierzytelności powoda objętych pozwem jeszcze przed wniesieniem pozwu.

Dodać należy, że wskazana w apelacji część zarzutów, które dotyczyły błędnego uznania – zdaniem apelującego - przez Sąd Rejonowy, że nie doszło do skutecznego potrącenia wierzytelności pozwanego – nie może być uznana w żaden sposób za znajdującą oparcie w powołanych przez skarżącego przepisach prawa. Wskazać należy, iż oświadczenie o potrąceniu wywiera daleko idące skutki prawne - jest bowiem czynnością materialnoprawną, powodującą – w razie wystąpienia przesłanek określonych w art. 498 § 1 k.c. – umorzenie wzajemnych wierzytelności. Oświadczenie to podlega przy tym ogólnym przepisom prawa cywilnego, co do sposobu i chwili złożenia i aby wywołać skutek kształtujący prawo musi być wyrażone przez uprawnioną osobę i dotrzeć do wierzyciela wzajemnego. W przedmiotowej sprawie brak jest dowodów, że takie oświadczenie zostało złożone przez powoda czy też przez osobę uprawnioną przez powoda do złożenia powyższego oświadczenia. Okoliczność, iż żona powoda M. D. zajmuje się w firmie powoda pracą biurową, w tym wystawianiem faktur czy potwierdzeń sald i skierowała w okolicznościach przez nią opisanych do księgowości pozwanej pisma o kompensacie – nie oznacza uprawnienia tej osoby do złożenia w imieniu powoda oświadczenia o potrąceniu. Pozwany nie wykazał bowiem, iż M. D. posiadała

szczególne pełnomocnictwo czy też upoważnienie do złożenia w imieniu powoda oświadczenia o potrąceniu. Powód tym twierdzeniom pozwanego zaprzeczył, wskazując, iż już w odpowiedzi na wystawioną przez pozwanego notę obciążeniową z dnia 30 grudnia 2011 roku – w piśmie z dnia 4 kwietnia 2011 roku (k.50) wyraził swoje stanowisko, negujące istnienie po stronie pozwanej wzajemnej wierzytelności. W tych okolicznościach brak jest uzasadnienia do wywodzenia, iż doszło do skutecznego potrącenia wzajemnych wierzytelności wskutek pisemnych oświadczeń M. D. z dnia 28 maja 2012, odwołanych zresztą przez powoda pismem z dnia 30 maja 2012 r.

Wobec powyższego zarzuty naruszenia prawa materialnego należało uznać za nieuzasadnione.

Za nieuzasadniony Sąd Okręgowy uznał również zarzut naruszenia art. 328§ 2 k.p.c. Wytknięcie wadliwego sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia – jak wskazuje się w doktrynie i judykaturze - może okazać się zasadne wówczas, gdy z powodu braku w uzasadnieniu elementów wymienionych w art. 328 § 2 k.p.c. zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli odwoławczej. Taka sytuacja nie miała miejsca w rozpoznawanej sprawie – uzasadnienie zaskarżonego wyroku posiada wszystkie konieczne elementy, nie zawierając przy tym takich braków w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej, które powodowałyby, że niemożliwym jest poddanie orzeczenia ocenie instancyjnej. Dodać należy w tym miejscu, iż akcentowane w apelacji zarzuty co do sprzeczności ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego materiału dowodowego w zakresie przyjęcia przez ten Sąd, że w sprawie nie przedłożono również dowodów na wysokość szkody – należy uznać za trafne. Wbrew stanowisku Sądu Rejonowego w aktach znajduje się bowiem faktura określająca wartość przesyłki w chwili przyjęcia jej do przewozu (k.183), jak również dowód na okoliczność ilości uszkodzonych sztuk towaru (opinia rzeczoznawcy niemieckiego W. F. z dnia 12 sierpnia 2011 roku z załącznikami, zawierająca szczegółowe wyliczenie w tym zakresie – k. 99-134 i tłumaczeniem k.144-179). Opinia ta zawiera także wskazanie w oparciu o jaki materiał została sporządzona.

Powyższe pozostaje jednak bez wpływu na trafność wydanego w sprawie rozstrzygnięcia – wobec prawidłowego uznania przez Sąd Rejonowy braku podstaw do przyjęcia w okolicznościach sprawy zaistnienia odpowiedzialności odszkodowawczej powoda jako przewoźnika co do zasady.

Mając powyższe na uwadze – Sąd Okręgowy apelację pozwanego jako nieuzasadnioną – na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił. Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego oparto na treści art. 98 k.p.c. w zw. art. 108 § 1 k.p.c. Pozwana przegrała proces w całości i obowiązana jest do zwrotu pozwanemu celowych kosztów procesu (art. 98 k.p.c.). Na koszty procesu w instancji odwoławczej po stronie powodowej składały się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1200 złotych ustalone na podstawie § 6 pkt. 4 i § 12 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu(Dz.U.2013.490 j.t.).